

YANGI O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY XIZMATLAR TIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA MODERNIZATSIYA QILISH.

Yuldasheva Xusnidaxon

Qo‘qon Davlat Universiteti

Milliy g‘oya va huquq kafedrasi o‘qituvchisi

Karimov Dilrux Akramjono o‘g‘li

Qo‘qon Davlat Universiteti 2-kurs talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada Yangi O‘zbekiston sharoitida ijtimoiy xizmatlar tizimini modernizatsiya qilishning asosiy yo‘nalishlari ilmiy asosda tahlil qilinadi. Raqamlashtirish jarayonining joriy etilishi, ijtimoiy himoya xizmatlarini optimallashtirish, manzilli yordam mexanizmlarini takomillashtirish hamda aholining ehtiyojidan kelib chiqadigan xizmatlarni kengaytirish masalalari yoritiladi. Shuningdek, davlat va nodavlat sektor hamkorligi, kadrlar salohiyatini oshirish va xalqaro standartlar asosida xizmatlar sifatini yaxshilash jarayonlari o‘rganiladi.

Kalit so‘zlar: ijtimoiy xizmatlar, Yangi O‘zbekiston, modernizatsiya, raqamlashtirish, manzillilik, reabilitatsiya, ijtimoiy himoya.

Аннотация

В статье проводится научный анализ основных направлений модернизации системы социальных услуг в условиях Нового Узбекистана. Рассматриваются процессы цифровой трансформации, оптимизация механизмов социальной защиты, совершенствование адресной помощи и расширение услуг исходя из потребностей населения. Также изучаются вопросы сотрудничества государственного и негосударственного секторов,

повышение кадрового потенциала и улучшение качества услуг на основе международных стандартов.

Ключевые слова: социальные услуги, Новый Узбекистан, модернизация, цифровизация, адресная помощь, реабилитация, социальная защита.

Annotation

This article provides a scientific analysis of the main directions of modernizing the social services system in New Uzbekistan. It highlights the implementation of digital transformation, optimization of social protection mechanisms, improvement of targeted assistance, and the expansion of services based on population needs. The article also examines public–private partnership development, capacity building of social workers, and improving service quality according to international standards.

Keywords: social services, New Uzbekistan, modernization, digitalization, targeted assistance, rehabilitation, social protection.

Kirish

Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasida aholining ijtimoiy farovonligini oshirish, aholiga ko‘rsatiladigan xizmatlar sifatini xalqaro standartlar darajasiga chiqarish ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Shu bois ijtimoiy xizmatlar tizimida institutsional islohotlar, raqamlashtirish, xizmatlarning manzilliligi va ochiqligini ta’minlash, shuningdek, aholining ehtiyojidan kelib chiqadigan innovatsion yondashuvlarni joriy etish dolzarb hisoblanadi.

Ijtimoiy xizmatlar tizimining mazmuni va ahamiyati

Ijtimoiy xizmatlar — bu fuqarolarning ijtimoiy himoyaga muhtoj toifalariga ko‘mak berish, ularning hayot sifatini yaxshilashga qaratilgan davlat va nodavlat xizmatlar majmuasidir. Ular ichiga ijtimoiy yordam, reabilitatsiya, psixologik-

pedagogik xizmatlar, tibbiy-ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, uyda parvarish va bandlikka ko'maklashish kiradi.

Zamonaviy ijtimoiy xizmatlar tizimi quyidagi tamoyillarga tayanadi:

Ochiqlik va shaffoflik

Manzillilik

Fuqaroga yo'naltirilganlik

Prevensiya (oldini olish)

Raqamli boshqaruv va tezkorlik

Yangi O'zbekistonda olib borilayotgan islohotlar

1. Normativ-huquqiy asoslarning mustahkamlanishi

So'nggi yillarda "Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimini transformatsiya qilish" konsepsiyasi, "Ijtimoiy himoya milliy strategiyasi" kabi hujjatlar qabul qilindi. Bu hujjatlar ijtimoiy xizmatlarni xalqaro standartlarga mos ravishda qayta tashkil etish uchun asos yaratdi.

2. "Ijtimoiy xizmatlar markazlari" tizimining joriy etilishi

Hududlarda "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari tashkil qilinib, bir darcha tamoyili asosida:

moddiy yordam,

psixologik xizmat,

nogironligi bo'lgan shaxslar uchun reabilitatsiya yo'llanmalari,

bandlikka ko'maklashish kabi xizmatlar bir joyda ko'rsatiladigan tizim yaratildi.

3. Raqamlashtirish va elektron platformalar

“Ijtimoiy himoya yagona reyestri”, “E-ijtimoiy xizmatlar” portali orqali:

arizalarni onlayn qabul qilish,

ehtiyoj mandati bo'yicha avtomatik baholash,

yordam turlarini shaffof taqsimlash

kabi mexanizmlar yo'lga qo'yildi.

4. Manzillilik va ehtiyojni aniqlashning yangi modeli

Ehtiyojmand oilalarni aniqlashda indeksli baholash tizimi, statistik modellar va monitoring texnologiyalari qo'llanilmoqda. Bu yordamning adolatli yetib borishini kuchaytirdi.

5. Keksalar, nogironligi bo'lgan shaxslar va bolalarga yo'naltirilgan xizmatlar modernizatsiyasi

“Nuroniylar daftari”, “Yoshlar daftari”, “Ayollar daftari” orqali individual reabilitatsiya va qo'llab-quvvatlash yo'llanmalar berilmoqda.

Reabilitatsiya markazlari moddiy-texnik bazasi yangilandi.

Nogironligi bo'lgan bolalarni erta aniqlash va intervension xizmatlari kengaytirildi.

Tizimni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari

1. Raqamli transformatsiya

Kelgusida ijtimoiy xizmatlarda sun'iy intellekt asosida ehtiyojni baholash, resurslarni optimallashtirish, monitoring va prognozlashni kuchaytirish rejalashtirilmoqda.

2. Kadrlar salohiyatini oshirish

Ijtimoiy xodimlar tayyorlash bo'yicha yangi o'quv standartlari joriy etilmoqda. Ijtimoiy ish, psixologiya, rehabilitatsiya bo'yicha mutaxassislar soni oshirilmoqda.

3. Davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish

Nodavlat sektorni jalb qilish xizmatlar sifatini oshiradi. Xususan:

uyda parvarish,

reabilitatsiya xizmatlari,

psixologik yordam

bo'yicha xususiy xizmatlar tarmog'i rivojlantirilmoqda.

4. Ijtimoiy yordamning adolatli taqsimoti

“Yana bir hamjihatlik tizimi” orqali aholining eng zaif qatlamlarini aniqlashning ilmiy-analitik modeli ishlab chiqildi.

Xulosa

Yangi O'zbekistonda ijtimoiy xizmatlar tizimi tubdan modernizatsiya qilinmoqda. Raqamlashtirish, manzillilik, xalqaro standartlarga moslashtirish, xizmatlar sifatini oshirish va aholiga yaqinlashtirish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilayotgani ijtimoiy himoya tizimini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Bu esa aholining turmush sifati, ijtimoiy barqarorlik va inson kapitali rivojiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. “O'zbekiston – 2030” strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi, 2023.

2. “Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimini 2025-yilgacha transformatsiya qilish konsepsiyasi”. – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarori, 2021.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ijtimoiy himoya yagona reyestrini joriy etish to‘g‘risida”gi PQ–14-son qarori. – Toshkent, 2021.

4. UNICEF Uzbekistan. Social Protection System Assessment Report. – Tashkent, 2022.

5. World Bank. Uzbekistan Social Protection Modernization Project: Analytical Review. – Washington, 2021.